

75

år

En förening i generationer

30 år brukar räknas som en mansålder. Ett annat ord för en sådan period är generation. Därför kan vi säga att Ersnäs IF nu har existerat i 2,5 mansåldrar/ generationer. De med egna minnen av vad som hände för 75 år sedan är inte många. I Ersnäs finns i alla fall en sådan person. Vi återkommer till honom.

Om det vore möjligt att göra en tidsresa, skulle en 18-åring idag inte känna sig helt hemmastadd i den miljö, i de tankegångar, de sysselsättningar som existerade det året – 1933 - då Ersnäs IF bildades.

Ersnäs IF har haft och har stor betydelse för vår by. Vi tänker då inte enbart på det sportsliga området utan även i ett vidare socialt sammanhang.

Detta är inte första gången som föreningen firar sin existens. Här ett klipp ur en av länstidningarna året 1952:

"Ersnäs Idrottsförening, en av hörnstenarna i Nederluleås idrott, firar den andra maj 20-årsjubileum. Föreningen bildades den 11 maj 1933 och har alltsedan varit synnerligen livaktig."

1973, 1983 och 1993 är också jubileumsår som firats med välbesökta arrangemang. Till 50-årsjubileet utgavs ett häfte på 100 sidor som framförallt med hjälp av tidningsartiklar berättade om vad som hänt under föreningens första halvsekel. Ett kompletterande häfte med liknande uppläggning kom till inför 60-årsjubileet.

Den här sammanställningen gör några nedslag i föreningens historia. Förhoppningen är att läsaren ska få en liten känsla av vad som förevarit.

Ersnäs i oktober 2008
Arbetsgruppen för EIF:s 75-årsjubileum

Skapelseberättelsen

Torsdagen den 11 maj 1933 samlades ett tjugotal unga ersnäsbor på byns café. Några flickor var nog inte med den gången. I Kuriren och i NSD hade man några månader tidigare kunnat läsa om att i Tyskland hade en herre vid namn Adolf Hitler övertagit makten. I Stockholm förhandlade just dessa dagar socialdemokrater och bondeförbundare om hur den ekonomiska krisen skulle hanteras. Resultatet blev den s.k. kohandeln. Denna afton i Ersnäs var det emellertid inte politik som var samtalsämnet. En mer närliggande uppgift hade den här samlingen unga män bestämt sig för att tackla.

I Ersnäs hade redan i början av 20-talet bildats en idrottsförening. Den tynade av okänd anledning bort. Nu skulle nya tag tas. Mötet denna kväll i maj leddes av **Bernhard Olsson**, far till två ersnäsbor som vi då och då ser på Ersnäsvägen nämligen Olle och Ann-Marie Olsson. Riksidrottsförbundets normalstadgar hade någon skaffat fram och tagit med sig. Riksidrottsförbundet hade bildats redan 1903. Den organiserade idrotten växte oupphörligen och hade nu också nått vår by.

Bernhard Olsson
EIF:s förste ordförande

De församlade beslutade om att bilda en förening och gav den namnet Ersnäs Idrottsförening. Detta konstituerande möte valde en styrelse med fem ledamöter. Bernhard Olsson valdes till ordförande. Föreningens verksamhet skulle bestå av fotboll, skidsport och allmän idrott (friidrott).

Strax efter detta konstituerande möte inköptes fotbollsskor, tröjor, en kula, ett spjut, en diskus. Den första investering betingade ett pris av 138 kronor och 34 öre. Den första inkomstposten som kassören Oskar Hansson kunde notera var "Dans hos L. Isaksson 23 kr 25 öre". Antalet medlemmar uppgick första verksamhetsåret till 68 varav fyra kvinnor.

Protokollet från det första styrelsesammanträdet listade 32 namn som ingick i fotbollstruppen. Den var uppdelad i ett A-, ett B- och ett C-lag. Redan detta första verksamhetsår var EIF med i fotbollens seriesystem närmare bestämt i Nederluleåserien. Den första seriematchen spelades den 25 maj. Motståndaren var Alviks IK som vann med 4-1. Men redan några dagar senare tog EIF sin första seger då laget slog Måttunds IF med hela 4-0.

*Protokoll fört vid konstituerande möte med
Ersnäs Idrottsförening torsdag den 11 maj 1933.*

§ 1.

*Sedan de samlade mötesdeltagarna kallats till ordning
av s. f. ordf. Bernh. Olsson och redogjorts för avsikten
bilda en idrottsförening, uppläste ordf. Riksidrotts-
förbundets normalstadgar.*

§ 2.

*Bestöts enhälligt bilda en idrottsammanslutning
som erhöll namn, Ersnäs I. F.*

Fotbollslaget ca 1945

Stående från vänster: Hans Helsing, K-E Eriksson, Lennart Isaksson, Henry Isaksson, Helge Gran, Helge Tjärnström.

Knästående från vänster: Axel Enqvist, Fredde Lundberg, Lars Lundström, Bror Jakobsson, Sivert Isaksson.

Fotbollslaget 1958

Övre raden från vänster: Hasse Nilsson, Birger Pettersson, Åke Olsson, Sune Öhlund, K-G Pettersson, Stig Sundén, lagledare Börje Sundén.

Nedre raden från vänster: Erik Olsson, Alf Larsson, Tore Marklund, Ola Lindvall, Anders Sundén. Det här laget var mycket nära att avancera till division 3.

Milstolpar och kuriosa

1934. De första fotbollströjorna är stickade i ullgarn och är säkert inte den lämpligaste utrustningen då svetten börjar lacka.

1936. På caféet sätts en lista upp som förtecknar de som inte betalat in sin årsavgift.

1937. Ersnäs IF vinner Nederluleåserien som ingår i division 6, den lägsta divisionen. Snabbt marscherat!

1942. Föreningen köper mark av S. Åström för den blivande fotbollsplanen Pålbacka.

40-talet. På vintrarna bandy, hockey och byastafett 3x10 km på skidor.

1947. Styrelsen beslutar att under två timmar onsdagar låna ut en fotboll till de yngsta.

1954. Ett billetteri med 26.000 lotter ger ett välbehövligt netto.

1958. Pålbacka, den nuvarande arenan, återinvigs. Ett 25-tal medlemmar reser – efter ett månatligt sparande under två år – till fotbolls-VM i Stockholm och ser bl a finalen. EIF mycket nära att avancera till division 3.

1963. Uppflyttning till division 4. Lagets framgångar ledde till att de bästa spelarna värvas av lag i högre divisioner.

1966. Spelarfruar slipper betala inträde till matcherna.

1975. Motionsbingo arrangeras och elljusspåret invigs.

1976. Ersnäsloppet på skidor för första gången. Sven-

Åke Lundbäck en av deltagarna. Föreningen börjar att arrangera midsommarfirande.

1977. Juha Mieto en av deltagarna i Ersnäsloppet.

1978. Eva Gustafsson vinner sin åldersklass i ungdoms DM på skidor. Barn- och ungdomsverksamheten på skidor är omfattande ett tiotal år på 70- och 80-talet.

1980. 21 olympier deltar i Ersnäsloppet.

1981. Eva Gustafsson koras till den bästa idrottskvinnan i Nederluleå, den yngsta någonsin. Elljusspåret förlängs med 450 meter. Kombinerad hockey- och tennisplan byggs.

1982. En av den nationella femdagarsorienteringens etapper är förlagd till Hemberget med omgivningar. EIF fungerar som parkeringsvakt vilket tillför föreningen 18.000 kronor.

1983. EIF mobiliserar tre pojklag i fotboll.

1984. Samlingslokalen Ankaret invigs. Föreningen tilldelar Eva Gustafsson och Erik Sundén idrottsstipendier. Samma sak sker 1986. Mitten 80-talet är EIF organiserat i sju sektioner: fotboll, skidor, fri idrott, orientering, hockey/bockey, dam och ungdom.

1989. Föreningen arrangerar DM och Norrlandsmästerskapen på skidor och lyckas engagera 90-talet frivilliga krafter för ändamålet.

1990-talet. Den tidigare så omfattande ungdomsverksamheten på skidor avtar och upphör.

Regentlängder

År	Ordförande	Kassör	Sekreterare
1933	Bernhard Olsson	Oskar Hansson	Evert Svensson
1934	"	"	"
1935	Rune Lundström	Bengt Jakobsson	Per Sundén
1936	"	"	Gustav Larsson
1937	Hjalmar Widmark	"	"
1938	"	"	"
1939	"	"	"
1940	"	"	"
1941	"	"	Henry Isaksson
1942	Sivert Lindvall	Hjalmar Widmark	"
1943	"	"	"
1944	"	"	"
1945	Erik Pettersson	Johan Sundvall	Lasse Larsson
1946	Helge Gran	Arne Isaksson	"
1947	"	"	Henry Isaksson
1948	Sivert Lindvall	"	"
1949	Helge Gran	"	Lasse Larsson
1950	"	K.E. Eriksson	"
1951	"	"	"
1952	"	"	"
1953	"	"	"
1954	"	"	"
1955	"	"	"
1956	Bertil Engström	"	"
1957	"	"	Fred Björkén
1958	Anders Sundén	"	"

1959	"	"	"
1960	"	"	"
1961	"	Alf Larsson	"
1962	"	"	"
1963	"	"	P-O Sundén
1964	"	"	"
1965	"	Elsy Olsson	"
1966	"	Alf Larsson	"
1967	"	P-O Sundén	Alf Larsson
1968	P-O Sundén	Anders Sundén	"
1969	"	"	Einar Johansson
1970	"	"	Tord Bäckström
1971	"	Nisse Hansson	"
1972	Anders Sundén	"	"
1973	"	Ove Eriksson	"
1974	Hilding Lindbäck	"	"
1975	"	"	Olle Vesterlund
1976	"	"	"
1977	"	"	Folke Karlsson
1978	Folke Karlsson	"	Ingemar Fastmark
1979	Bengt Lindgren	Bo Karlsson	Sven Persson
1980	"	Hans Sundén	"
1981	"	Göte Lundström	"
1982	"	Kjell Gustavsson	"
1983	"	"	"
1984	Malte Olsson	Kjell Gustavsson	"
1985	Sven Persson	Bo Axhammar	P-O Sundén
1986	Tore Dahlberg	"	"
1987	Sven Persson	P-O Sundén	Anders Wikberg
1988	Anders Vikberg	"	Tore Dahlberg
1989	"	"	"
1990	"	"	"
1991	"	"	"
1992	"	Jeanette Norén	Lena Nilsson
1993	"	"	"
1994	"	"	"
1995	Bengt Lindgren	"	"
1996	"	"	Malin Tornberg
1997	"	Inger Sundén	"
1998	"	"	"
1999	Gunnel Vesterberg	"	"
2000	"	Karin Lundberg	"
2001	"	"	"
2002	"	"	Johan Dahlberg
2003	"	"	"
2004	"	Anders Wikberg	Per Olsson
2005	"	"	"
2006	Kjell Bäckström	"	"
2007	"	"	"
2008	"	"	Maria Westerberg

Familjen Sundén har varit den mest verksamma ersnäsfamiljen i föreningens styrelsearbete. P.O. verkade i 16 år på någon av de tre posterna ovan. Tätt efter kommer Anders med 12 verksamhetsår på sitt konto.

1965 trädde för första gången en kvinna in på den styrande scenen. Elsy Olsson var det året föreningens sekreterare. Andra märkesår av det slaget var 2000 och 2001. Då var det kvinnorna som besatte samtliga tre ansvarsposter.

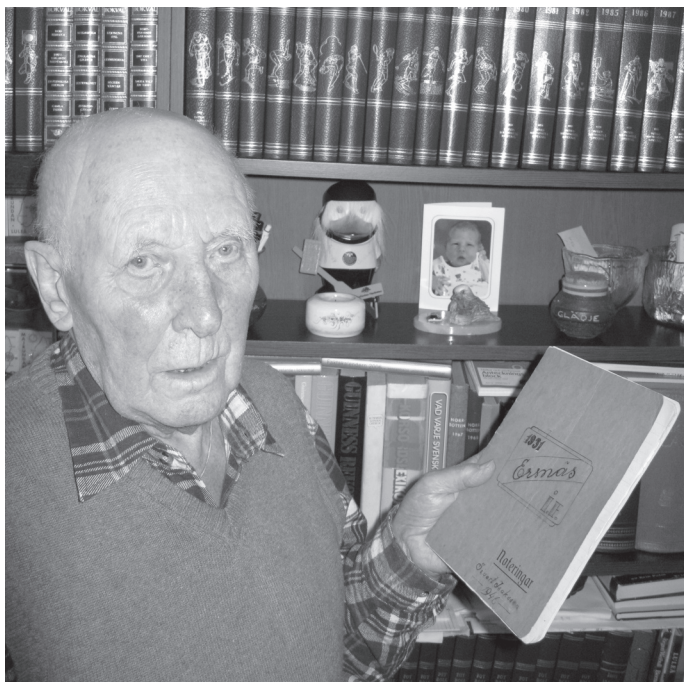
Ersnäs IF:s styrelse 2008. Bakre raden från vänster: Rickard Engström och Kent Bäckström. Främre raden från vänster: Kenneth Lundberg, Anders Wikberg, Lars Gustavsson, Gunnel Westerberg och Kjell Bäckström. Saknas på bilden: Maria Westerberg och Per Olsson.

Veteraner

1.

Axel Enqvist var inte med den minnesvärda majkvällen 1933. En tolvåring platsade inte bland de vuxna. Det dröjde ännu ett antal år innan han intog sin plats i A-lagets laguppställning. Då EIF för första gången gick upp i division 4 var det med Axel Enqvist som lagledare.

Axel är idag en mycket pigg och minnesgod 87-åring som dagarna före intervjun hade gjort en cykeltur Örnäset-Hertsön t o r i det vackra höstvädret. Idrott har i alla år varit ett stort intresse. I hans bokhylla finns årskriften "Idrottsboken" för åren 1948 – 1990.

Axel Enqvist

Axels barndomshem låg i närheten av Mårtisbäcken längs Klubbenvägen mot Alvik. Vintertid var det skidåkning som gällde. Axel minns den glädje han kände då hans äldre syskon förärade honom det första paret skidor. Det var långt till Hembergets sluttningar. Mårtisbäckens ravin fick fungera som utförsbacke. Tillsammans med Yngve Englund deltog Axel i en del skidtävlingar inne i Luleå. Grannen vallade skidorna. De båda pojkarna lastade skidor och stavar på sina cyklar och gav sig iväg de två milen in till stan. Efter loppet bar det av hemåt naturligtvis med cykeln som färdmedel.

Minnena dyker upp vid vårt samtal. Axel Enqvist höll för det mesta till i halvbackslinjen. Sällan fick försvarare chansen att göra mål. Axel kommer med välbehag ihåg då han vid ett tillfälle i en bortamatch mot Rohnäs fick spela vänsterytter. Snabbt gjorde han två mål. En roknäsare vid sidlinjen ropar till sitt lag att markera den där farlige spelaren på vänsterkanten ("markör vänsteryittern"). Sådana händelser stannar kvar i minnet.

Axel hade redan i unga år ordning på sin tillvaro. Under vårt samtal plockar han fram anteckningsböcker från sin tid i EIF. Där finns matchstatistik med laguppställningar, matchresultat och målgörare. På ett ställe finner vi att en bit in på säsongen 1957 hade Sune Öhlund gjort elva mål och toppade därmed lagets skytteliga. Här kan inskjutas att just Sune Öhlund är den som under flest antal år spe-

lat i föreningens A-lag i fotboll. Han debuterade 1952 och gjorde sin sista match så sent som 1975.

2.

Vi, **Gunnar Sundén** och intervjuaren, sitter utanför Gunnars gula hus. Här har Gunnar vuxit upp och här har han tillbragt sitt liv i detta välskött hus och på denna välansade gårdsplan. Det var många år sedan Gunnar lade NJA-arbetshandskarna på hyllan. Han är nu 86 år och en veteran med ett fenomenalt minne.

När Ersnäs IF grundades i maj 1933, var Gunnar tio år. Han var inte med vid det tillfället. Däremot har han ett klart minne av en tidig fotbollsmatch, kanske det t o m var föreningens allra första. Det var en vänskapsmatch och den lutande sandiga planen låg uppe vid Svedjan. EIFs motståndare var ett numera sedan länge avsomnat lulelag som hette GAIF. I mål stod Sigurd Öhlund, far till Sune Öhlund som ett 20-tal år senare blev en av fotbollslagets vassaste målsyttare (se ovan). Varför Gunnar kommer ihåg just målvakten berodde på att Sigurd Öhlund var innehavare av en lastbil. Gunnar, som var nära granne med Sigurd, fick åka med ibland, en stor upplevelse på den tiden för en liten gosse. Ersnäs förlorade matchen, minns Gunnar.

Gunnar Sundén har lagt ner oräkneliga, ideella timmar på idrottsföreningen. Redan som 25-åring började han att delta i arbetet med att hålla fotbollsplanen i hyfsat skick. Gunnar har tillsammans med parhåsten Gösta Olsson sett till att allt material som spelarna behöver har funnits på plats och varit i god ordning. Då och då fick Gunnar också förse spelarna med "plåster på såren". Under många år fick hushållen besök av Gunnar med medlemsblocket i näven. Då handlade det om att inkassera medlemsavgiften.

Gunnar Sundén

När inträffade föreningens storhetstid i fotbollssammanhang? Gunnar Sundén tvekar inte om svaret: slutet av 50- och början av 60-talet. Och ledargestalten var Birger Pettersson. Under hans tid började föreningen att träna

rationellt och då var EIF stadigt stationerad i division IV.

Vilka är skillnaderna mellan nu och då? Åtskilliga, menar Gunnar. Förr i tiden pågick under matcherna en högljudd diskussion mellan spelarna där man mycket ofta kritiserade sin medspelare för klantigheter av varjehand slag. Nu är spelarna betydligt mer försiktiga då det gäller den sortens tillrop. Spelet har blivit både snabbare och hårdare. Och EIF påminner i ett avseende alltmer om Manchester U. De inhemska förmågorna är få. Det är numera mycket annat än fotboll som konkurrerar om tonårspojkarnas tid. Färre ägnar sig åt fotboll. Och skulle några göra detta, lämnar de byn då det börjar bli dags för A-lagsfotboll. Vi får vara glada att föreningen lockar till sig spelare från utombys.

Det är få fotbollsmatcher och det är få årsmöten i Ersnäs IF som Gunnar Sundén under årens lopp har missat. Vi hoppas att han kommer att närvara vid många fler under åren som kommer.

3.

Han debuterade som 15-åring i EIFs A-lag. Året var 1957. Där blev han kvar i 20 säsonger. Sex av dessa befann sig laget i division IV. Namnet är **Anders Gustavsson**, fruktad centerhalv. Snabbhet var hans kännetecken. Många av motståndarnas anfallare har fått sina angrepp mot EIF-målet brutna av Anders G. Trots ett robust mottagande var Anders spel av det justa slaget.

Anders Gustavsson med utmärkelser

Tre år i rad – 1970 till 1972 – erövrade Anders Lilla Bollen, en utmärkelse som gick till lagets bästa spelare den gångna säsongen. Med tre in-teckningar blev Anders innehavare av Stora Bollen.

Vilka är de mest minnesvärda drabbningarna? Anders nämner tveklöst de derbyn som utspelades med Alvik och Rosvik som motståndare. I Rosvik kunde en sådan match samla upp till 500 åskådare, i Ersnäs och Alvik upp emot 300.

Vinterträningen bestod av löpning för att bygga upp konditionen. Men dessutom plogades ett lämpligt fält upp för att även vintertid få känna på bollen.

Andra lag i högre divisioner har värvat de duktigaste ersnässpelarna. Sven-Olov Sundén – Gunnar Sundén bror – gick till LSK medan Ture Isaksson gick över till IFK Luleå. Även Anders var på väg. Lira lade ut sina krokar. Men Anders övertalades att stanna kvar i EIF.

Anders var fotbollsspelare. Men han var även skidåkare och deltog i en hel del långlopp. 1975 hade byn turen att se en eldsjäl på längdskidåkningens område bland inflyttarna. Bengt Lindgren är namnet (se nedan). Vintern 75/76 kunde det nya elljusspåret tas i bruk. Snart började Anders och hustru Britts dotter Eva visa sina talanger i spåret. Det dröjde inte länge förrän hon tillhörde länseliten. Och arvet går vidare. Evas dotter Jennie ingår sommaren 2008 i längdjuniorernas landslagsgrupp och deltar i en rad träningsläger. Evas två yngre söner är också på god väg.

4 och 5.

Hilding Lindbäck började som simmare och tillhörde länseliten. Senare blev han tränare och ledde sin klubb till ett svenskt mästerskap i lagkamp 4x100 meter 1971 som kronan på verket. Men både cykel och skidor var tävlingsredskap i Hildings ungdom med en bronsplats i ungdoms DM på skidor som främsta merit. Denne inbitne lulebo gav inför kärleken upp sin geografiska hemvist. Kärleken fanns i Ersnäs med förnamnet Vanja. Detta hände 1972. Det året blev Hilding Lindbäck ersnäsbo. Snabbt värvades han för insatser i idrottsföreningen. Fotbollsplanen förbättrades och försågs med konstbevattning, för övrigt den första anläggningen av det slaget i vårt län.

Den mångkunnige Hilding medverkade också till att idrottsföreningen blev en viktig del av byns sociala liv genom tillkomsten av majbrasa, midsommarfirande, motionsbingo, fredagsbastu, dansarrangemang.

*Hilding Lindbäck och Bengt Lindgren
vid 50-årsjubileet 1983*

En annan lulebo **Bengt Lindgren** var en av de allra första nybyggarna på Nyområdet (Tranmyrvägen). I maj 1975 gick flyttlasset till Ersnäs. Därmed hade byn tillförts en kraft med skidåkning i blodet. Bengt engagerade sig med energi och kunskap i det elljusspår på Hembergets nordsluttning som just då var på gång. Redan samma förvinter, alltså 1975, kunde de första stavtagen tas i det nya spåret på 2,5 km. Detta var inledningen till ett långt engagemang och en storhetstid på längdskidåkningens

område för Ersnäs IF.

Under de här åren på 70- och 80-talet samlades regelbundet ett 20-tal barn och tonåringar för träning under de mörka vinterkvällarna. Det var tidvis ännu fler. Under rubriken "Eva och Erik fina frukter av skidsatsningen i Ersnäs" inleds en Kuriren-artikel den 21 mars 1986 med orden: "I skolan i Ersnäs, drygt två mil söder om Luleå, pluggar idag 67 elever. Inte mindre än 40 av dem tränar längdskidåkning med Ersnäs IF..!"

På helgerna var det tävlingar runt om i länet. En av dessa tävlingar var förlagd till Ersnäs. Dessa Ersnäs Ungdomsspel samlade upp emot 300 deltagare. Bengt fick också föräldrarna att engagera sig i verksamheten, en förutsättning för att det hela skulle fungera. Träningspassen var inget latmansgöra. Resultaten lät heller inte vänta på sig. Skidtruppen från Ersnäs fick framskjutna placeringar i de kommande vintrarnas skidtävlingar.

Bengt Lindgren såg till att elljusspåret förlängdes. Under ett antal år preparerades t o m ett milspår.

Lindbäck/Lindgren blev ett tandempar som utmärkt kompletterade varandra. Dessa båda herrar kom att skapa en skidepok i vår by, tidigare aldrig skådad, och mycket pekar på att deras bravader blir svåra att upprepa. De här åren var Lindbäck och Lindgren i tur och ordning också föreningens ordföranden.

Deras gemensamma skapelse var Ersnäsloppet. Med premiär vintern 1976 återkom detta kvällsarrangemang ett femtontal år framöver. Bengt hade som tävlingsåkare kunskaper om hur en skidtävling ska arrangeras. Hilding hade de rätta kontakterna. Ove Eriksson var ytterligare en person som fanns med i bilden. Han fick lära sig hur korrekt tidtagning går till och blev ansvarig för denna avgörande del av arrangemangen. Många funktionärer behövdes och många bybor var engagerade.

Hilding Lindbäck fanns också med som ledare på det nationella planet. Tack vare honom var Ersnäsloppets startlista stjärnspäckad. Vinnaren var alltid en VM- eller OS-mästare. Här fanns namn som Mieto, Svahn, Wassberg, Lundbäck, Bill Koch (skatingskidandets uppfinnare), Oddvar Brå, Anette Böe, Torgny Mogren. Några telefonsamtal från Hilding och dessa världsnamn kom och hade sina duster på Hembergets sluttningar. Som mest hade dessa kvällstävlingar en publik på uppemot 1.000 personer.

Bengt Lindgrens engagemang som tränare resulterade i att ett antal årgångar ersnäsborna lärde sig hur skidåkning går till. En sådan lärdom blir bestående och hos många av dem blev också intresset för det slaget av motion bestående även i vuxen ålder.

Under Bengt Lindgrens tränarepok var det särskilt två av ungdomarna som kom att sätta spår i resultatlistorna: **Eva Gustavsson**, numera Kalix och gift Öberg och **Erik Sundén**, numera Arjeplog.

Gänget bakom skidundret i Ersnäs. I förgrunden de två mest framgångsrika ungdomarna: Erik Sundén och Eva Gustavsson, gift Öberg. Stående från vänster: Gösta Olsson, Britt Gustavsson, Anders Gustavsson, Bengt Lindgren, Hilding Lindbäck, Ove Eriksson. Bilden är från mars 1986.

6.

En idrottsförening av det slag EIF representerar är för sin existens helt beroende av frivilliga krafter. Alla vars namn nämns i denna skrift tillhör givetvis den kategorin. Bland alla dessa ideella krafter vill vi nämna ytterligare en person.

Inger Sundén

Inger Sundén har under många år varit ett stående inslag i byabilden. Vem har inte någon gång mött Inger på hennes "säljresor" i byn. Till fots, per spark eller cykel, redan det ett föredöme i den globala uppvärmningens tidevarv, tar sig Inger fram. I näven har Inger en kasse innehållande produkten, nämligen de bingoletter Inger under bingolottens hela existens salufört i Ersnäs. Detta har tillfört föreningen betydande inkomster. Många år har bingo-försäljningen varit idrottsföreningens viktigaste inkomstkälla.

Inger Sundén debuterade långt tidigare i EIF som en av

dessas nödvändiga, ideella stöttepelare. Under längdskidåkningens glansperiod fanns hon alltid på plats. Det är många som inhandlat en varmkorv av Inger som var huvudansvarig för den delen vid alla skidarrangemang under årens lopp.

I samband med det årliga Ersnäsloppet hände det också att det blev storfrämmande i det sundénska hemmet. Ef-

ter loppet behövde löparna duscha av sig. Det skedde bl a hos Sundéns. Gunde Svahn var en av dessa besökare. Efteråt bjöd Inger på kaffe. Renlevnads mannen Svahn dricker emellertid inte kaffe. Inger ordnar flinkt fram ett alternativ nämligen blåbärsdricka av husets egen tillverkning varpå skidstjärnan berömmar Inger med orden: "Du bjuder på god saft, Du." Då kände Inger att hon fick belöning för sitt engagemang.

Den dominerande sporten

Alltifrån sin tillkomst har EIF mönstrat ett – ibland flera – fotbollslag. Undantaget är året 1941. Då kanske det var landets försvar som hindrade en mobilisering även av ett fotbollslag.

Det har funnits perioder av framgångar och det har också funnits tider då laget har varit mindre framgångsrikt. Med reservation för serieomläggningar kan följande redovisning av lagets vandring mellan divisionerna ligga rätt så nära sanningen. För det mesta har det funnits sex divisioner i länet. Naturligtvis fick EIF i begynnelsen börja i den lägsta.

År	Division
1933 - 1944	6
1945 - 1950	5
1951 - 1960	4
1961 - 1963	5
1964 - 1965	4
1966 - 1978	5
1979 - 1984	6
1985 - 1993	5
1994 - 1996	6
1997 - 1999	5
2000 - 2003	4
2004 - 2005	5
2006 - 2007	4
2008	5

En serieomläggning 1956 försvårar jämförelsen av lagets divisions- tillhörighet. Men med risk för lite våld på realiteterna kan vi konstatera att EIF under hela 50-talet spelade i division 4. 60-talet bjöd på två år i denna division. Sedan dröjde det till det nya seklet innan laget på nytt befann sig där. Faktum är att det årtionde vi nu befinner oss i, är det näst bästa för föreningens fotbollslag sett till

divisionstillhörighet. Division 4 har gällt för sex av åren sedan år 2000.

Åtta gånger har laget stått som seriesegrare. Detta inträffade första gången redan 1937. Därefter har Ersnäs IF vunnit sin serie 1942, 1944, 1947, 1950, 1954 och 1963. Sedan dröjde det många år, närmare bestämt 42, innan laget på nytt toppade sin serie. 2005 vann Ersnäs IF division 5 Norrbotten Södra och gick därmed upp i den fjärde divisionen. Där blev det 2006 en nionde placering och året därpå hamnade laget på tionde plats vilket innebar ett återvändande till division 5. Länets fotbollssystem har f.n sex divisioner.

Inför 50-årsjubileet gjordes en omfattande genomgång av tidningsklipp och protokoll. Det är med detta som bas som 50-talet verkar utmärka sig. Som illustration citeras i det följande en del tidningsartiklar, hämtade från länspressen.

"Ersnäs stortriumfator i Nederluleåfotbollen (rubrik 1958) Nederluleåfotbollens stora triumfator just nu är Ersnäs IF. Deras korståg i våromgångens serieharvande har satt stor respekt på de övriga fyror. Ersnäsarna har nämligen vässat pennan för att skriva div. III-kontrakt. Och det ser ut att lyckas. Det är fråga om ett av

1964 års lag. Stående från vänster: lagledare Gösta Olsson, Urban Hedman, Karl Göte Pettersson, Ola Lindvall, Erik Olsson, Ture Isaksson, Stig Sundén.

Knästående från vänster: Hardy Beckenäs, Tomas Olsson, Gunnar Henriksson, Anders Gustavsson, Hans Engström. Laget vann Nederluleåmästerskapen 1964

länets mest sammansvetsade fotbollslag. Strategen är Birger Pettersson. Han är ersnäsiddrottens allt i allo. Med sig har han en anseilig hög klubbmedvetna grabbar."

"Ersnäs skriver fotbollshistoria. Guldvittring i söderfyran (rubrik NSD juni 1958)

Ska man tro den självsäkre Birger Pettersson så kommer Ersnäs att skriva klubbhistoria i höst... Aldrig förr har laget varit så på toppen som nu...Vårt spel är inte av div.III-klass. Men under hösten hoppas vi kunna renodla det. Vi har material. Visserligen inga unga spelare, samtliga har gjort lumpen. Med de är grabbar som levt samman sen barnben och som fostrat varandra till goda kamrater och viljestarka bollsparkare."

"Länslagsspelare i Ersnäs IF (rubrik i Nya Norrland april 1959)

Ersnäs IF från Norrbotten som kommer att spela två matcher mot Sidensjö och Arnäs den 1 resp 3 maj håller till i div IV Norrbotten under säsongens seriespel. Laget är känt av sina norrbottniska kolleger som ett spelande lag och har dessutom bidragit med en del spelare både till läns- och presslagen. Mest känd är Sven-Olof Sundén som återbördats från div-2-laget Luleå SK. Han har två länsmatcher och ett antal pressmatcher bakom sig och utgör tillsammans med skytteligans triumfator från i fjol Sune Öhlund de mest meriterade spelarna."

Resultatet av de båda träningsmatcherna blev vinster med 7-3 mot Sidensjö och 8-0 mot Arnäs.

"Kometlaget Alvik mötte sitt öde! Grannbyn Ersnäs 2-0 triumferade (augusti 1959)

Vårens kometlag i söderfyran Alviks IK bröts ned under en tryckande värme (plus 30) när höstomgångens serieharvande rullades igång på söndag. Grannbyn och tabelltvåan Ersnäs svarade för den oväntade knäcken." Publik: 400.

Emellertid blev det inte något avancemang till division III varken 1958 eller 1959. Det blev en andraplacing i sluttabeln bägge dessa år.

Nu var det inte enbart 50-talet som fotbollslaget kunde bjuda på glansnummer. 1964 tog EIF hem Nederluleåmästerskapet (se bild föregående sida). Med på den bilden finns också lagledaren Gösta Olsson. Han har haft stor betydelse för föreningens verksamhet på många områden under en lång följd av år.

Vid en fotbollsmatch sommaren 1958, efter fotbolls-VM, yttrade sig en viss Mårten Wikström sålunda: "Nog är han Birger /Pettersson/ bra men herregud int' är han nånting mot han Puskas /ungersk fotbollsstjärna/.

Skidor

Fotbollen har under alla de 75 åren varit föreningens dominerande men alls inte den enda verksamheten. Skidor har varit ett annat permanent inslag. Dock får vi konstatera att skidåkning i tävlingsform inte hade någon större omfattning under föreningens första årtionden. Storhetstiden inträffade i stället perioden 1976 – 1993 (se ovan).

Bengt Andersson

Bengt Andersson, född 1925 och nu boendes på Axel Mårds väg, berättar om den tidiga skidepoken. Årligen arrangerades en byastafett på 3 x 10 kilometer. Bengt körde för ersnäslaget som junior. Detta var på 40-talet. Byarna i dåvarande Nederluleå kommun turades om att arrangera denna stafett. Ibland genomfördes därför tävlingen i vår by. Start- och målplats var förlagd till caféets närhet i trakterna av den plats som vi nu kallar Torget. Milslingen gick över fälten och upp till Hemberget. Inte utan möda preparerades spåret. Bengt Andersson deltog som senior endast en gång i en skidtävling. Den gick av

stapeln i Boden och vanns av Mora-Nisse Karlsson. Bengt ägnade sig i stället med framgång åt skidskytte och fältskytte men då tävlade han för Ersnäs Skytteförening.

Byastafetten upphörde så småningom. Men den återkom. Tillsammans med en BAIKare, Holger Lindgren, väckte Bengt Lindgren i mitten av 90-talet denna gamla tradition till liv. Sedan dess är Nederluleåstafetten ett årligen återkommande arrangemang. Ersnäs IF är en av arrangörerna. I det sammanhanget visar ersnäsborna för övrigt framfötterna genom att byn tillhör kommunens mest aktiva såsom det tar sig uttryck i antalet deltagare.

Skididrotten har emellertid kanske mer än andra idrotter påverkats av omvärldsförändringarna. Konkurrenten om tiden har ökat. Det gäller också den tid som står till barns och ungdomars förfogande. Utbudet av aktiviteter är så mycket större idag än under alla de år då skidbackarna på Hemberget vintertid hade en stark lockelse. Fortfarande arrangerar dock föreningen klubbmästerskap på skidor.

Under årens lopp har EIF varit verksam också inom en rad andra idrotter. Den listan är imponerande: bandy, bordtennis, friidrott, terränglöpning, orientering, hockey, simning, innebandy, hockey-bockey.

Många av de duktiga skidungdomarna under 70- och 80-talet var också aktiva under barmarkssäsongen. Inte heller där lät framgångarna vänta på sig. Exempelvis blev det ett av åren en silvermedalj för pojkarna i stafett-DM. Det handlade om 3x1000 meter. Laget bestod av Lars Gustavsson, Torkel Omnell och Ingemar Lindgren.

Pålbacka och Skidstadion

Redan innan Ersnäs IF bildades, spelade ersnäspojarna fotboll utan att delta i seriespel. Då höll man till på Maran, det nyodlingsområde som ligger en bit in på Klubbvägen och söder om den vägen. Här spelades de första vänskapsmatcherna.

Så småningom flyttades de här bollövningarna till Svedjan. Det är från den planen Gunnar Sundén har sina första fotbollsminnen. Förmodligen var underlaget för löst (sand) och lutningen för stark. Fotbollsplanen flyttades till Kammen, till en plats öster om nuvarande E 4. Inte heller den platsen blev permanent. Föreningens aktiva kanske ville komma närmare byns centrum. 1942 inköpte Ersnäs IF av Sven och Hulda Åström ett markområde på 9500 m² som fick fastighetsbeteckningen Ersnäs 12:30. Namnet på arenan blev Pålbacka.

Att det fanns ett brett engagemang i byn för idrottsföreningen illustreras av följande text, daterad den 15 maj 1945 och undertecknad av 43 personer.

Undertecknade, medlemmar av Ersnäs Idrottsförening, förbinda oss att utföra minst två dagsverken var utan betalning för uppförande av omklädningshytt å Ersnäs Idrottsplats samt utan kostnad utföra erforderliga körslor för transport av virke m.m.

Centrum för längdskidåkningen är av yngre datum. Det vi med en liten överdrift kan kalla Ersnäs Skidstadion började ta form i och med tillkomsten av eljusspåret 1975. Bengt Lindgren berättar hur den tidtagarkur, som fortfarande finns på platsen, kom till. Ett chassi från en lastbil inköptes. Några snickarkunniga personer med Ove Eriksson i spetsen uppförde på detta chassi en byggnad som sedan bogserades till sin plats i anslutning till eljusspåret. Det var därifrån våra besökande stjärnor klockades.

Marken, där skidstadion ligger, inköptes av föreningen 1985. Fastigheten är på närmare 3.000 m² och har beteckningen 29:7. Här börjar och slutar Hembergsleden som invigdes 2005. Platsen har i det sammanhanget fått namnet Gläntan.

*Bilden till höger:
Många unga förmågor deltog
i KM på skidor 2008*

Fotbollsarenan

Framtiden

Vi har sett att längdskidåkningen tidvis har varit ett viktigt inslag i föreningens verksamhet. Idag – 2008 – är det fotbollen som än mer än tidigare dominerar.

Det är spännande att fundera över verksamheten i Ersnäs IF 2033, det år 100-årsjubileet firas. Att föreningen finns kvar är vi övertygade om. En sammanslagning av all föreningsverksamhet i byn till en enda förening har visserligen övervägts. Argumenten för en sådan fusion visade sig emellertid inte starka nog. Det nära samarbetet mellan byns föreningar som inleddes i början av seklet har fortsatt och fördjupats. Det innebär bl a att EIF inte bara är aktiv på idrottens område utan spelar också en central roll i byns sociala liv som ansvarig för och medverkande i ett antal årligen återkommande arrangemang.

Det är dock inom sitt kärnområde – idrotten – där vi

kan notera de största förändringarna. Verksamheten har expanderat.

Föreningen har under alla år deltagit i fotbollens seriespel. Vandringen mellan divisionerna har fortsatt som tidigare. Hösten 2021 var EIF på nytt snubblande nära att ta sig upp i division 3.

I övrigt har föreningen i hög grad påverkats av må-brörörelsen som växte fram under det nya seklets första årtionde. Allt fler bybor kom till insikt om att fysisk aktivitet hade en helt avgörande betydelse för det alla människor eftersträvar: ett gott liv.

Visst fortsatte många att nöja sig med stavgång. Skidåkningen råkade ut för en rejäl nedgång efter glansperioden på 1970- och 80- talen. Många drog sig för att ägna

sig åt denna, det mest effektiva sättet för motion. Konsten att åka skidor hade fallit i glömska. Så uppträdde en efterföljare till Bengt Lindgren på arenan. Denna Emelie Spett drog igång kurser i längdskidåkning. Det var som vanligt kvinnorna som var i majoritet bland deltagarna. Det hade med åren nämligen blivit allt tydligare att det var kvinnor som främst fattade innebörden i devisen "En sund själ i en sund kropp." Men visst fanns det också en hel del karlar, främst av yngre årgångar, bland deltagarna. Följden av detta blev att anslutningsspåret från byns centrum upp till elljusspåret blev tvåfiligt. Vidare preparerades på nytt som på 1980-talet ett milspår.

Brandstationen på Torget hade 2012 byggts om till ett litet gym. Några år senare förlängdes byggnaden. Därmed blev det plats även för andra inomhusaktiviteter. Brottningssektionen blev efter några år mycket livaktig. Det var unga flickor som drog igång den verksamheten men ganska snart insåg också en hel del pojkar att detta var ett fredligt sätt för att kanalisera sina tonårsaggresioner.

I början av 2020-talet fann en ryska Valentina Petrovska sin kärlek i Ersnäs. Hon hade skördat lagrar inom konstakning i sin ryska hemstad. Naturligtvis drog Valentina snart igång en verksamhet på rinken som lockade många pojkar och flickor. Isdans blev ett stående inslag i den vinterfest som föreningarna i byn några år tidigare hade börjat att arrangera.

Ersnäs IF organiserade också alla de häst- och ridintresserade i Ersnäs. Detta intresse hade funnits i många år men utan att verksamheten skett i organiserade former. I och med tillkomsten av Tranmyrbanan, träningscentrum för ridsporten, kom också anrika Ersnäs Idrottsförening in i bilden.

Efter en trög start under de första åren efter boulebansans tillkomst ökade intresset. Visst var flertalet deltagare komna till mogen ålder men även många medelålders hittade till Torget och boulespelet. Ersnäs IF kände sitt ansvar och organiserade 2017 en boulesektion. Kjell Bäckström blev dess förste ordförande.

Säkert kommer några av medlemmarna i den arbetsgrupp som arrangerade 75-årsjubileet att vara närvarande 25 år senare. Då blir det tillfälle att konstatera i vilken utsträckning ovanstående spådomar och visioner har gått i uppfyllelse.

PS. I pressläggningsögonblicket får vi veta att redan kommande säsong kommer en skidverksamhet igång i Ersnäs. Mats Gustavsson, Björn Samuelsson och Rickard Engström är tre fäder som har tagit detta initiativ.

Fotbollslaget 2008

2008 år lag. Stående från vänster: Fredrik Sundström, Daniel Nilsson, David Häggström, André Lindfors, Robert Kaati, Anton Karlsson, Bengt Westerberg, Daniel Sundström, Daniel Wikström, Kristoffer Lindfors, Nicklas Wikström.

Knästående: Jens Wie, Joni Österberg, Rickard Burman, Nils Bergmark, Axel Westerberg (yngst), Kristoffer Karlsson, John Fabricius, John Bergmark och Sebastian Karlsson.